

การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อสื่อสารเพื่อการจัตสวัสดิการแห่งรัฐของ
องค์การบริหารส่วนตำบลศรีนาวา อำเภอมือง จังหวัดนคมนา
APPLICATION OF BUDDHIST PRINCIPLES TO COMMUNICATE
STATE WELFARE PROVISION OF SRI NAWA SUBDISTRICT
ADMINISTRATIVE ORGANIZATION, MUEANG DISTRICT,
NAKHON NAYOK PROVINCE.

สมศักดิ์ สุนันทา และ ณัฏฐกานต์ หงษ์กุลเศรษฐ์
Somsak Sunanta and Natthakarn Hongkulaset

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนคมนา
Mahachulalongkornrajavidyalaya University Nakhon Ratchasima Campus
Corresponding Author Email: joybenyapajoy@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาะดับการสื่อสารเพื่อการจัตสวัสดิการแห่งรัฐขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีนาวา 2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการสื่อสารเพื่อการจัตสวัสดิการแห่งรัฐขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีนาวา โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล 3. นำเสนอการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อสื่อสารเพื่อการจัตสวัสดิการแห่งรัฐขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีนาวา การวิจัยเป็นแบบผสานวิธีวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไปในพื้นที่ ตำบลศรีนาวา จำนวน 367 คน สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบค่าที ค่าเอฟ วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว การวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 9 รูปหรือคน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการสื่อสารเพื่อการจัตสวัสดิการแห่งรัฐขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีนาวา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านผู้ส่งสาร รองลงมา คือ ด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านผู้รับสาร 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการสื่อสารเพื่อการจัตสวัสดิการแห่งรัฐขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีนาวา โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการสื่อสารเพื่อการจัดสวัสดิการแห่งรัฐขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีนาวา อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก โดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย 3) การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อสื่อสารเพื่อการจัดสวัสดิการแห่งรัฐขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีนาวา โดยใช้หลักอคติ 4 (1) ฉันทาคติ การสื่อสารแสดงถึงความรักความห่วงใย (2) โทสาคติ ข้อมูลข่าวสารมีความคลุมเครือหรือทำให้สับสน (3) โมหาคติ ทำให้ตัดสินใจ ให้ข้อมูลสวัสดิการผิดพลาด (4) ภัยาคติ ป้องกันภัยาคติด้วยระบบคุ้มครองบุคลากร

คำสำคัญ: การประยุกต์; สื่อสาร; การจัดสวัสดิการแห่งรัฐ

Abstract

This research aims to 1. Study the level of communication for state welfare management of the Srinawa Subdistrict Administrative Organization. 2. Compare public opinions on communication for state welfare management of the Srinawa Subdistrict Administrative Organization, categorized by personal factors. 3. Present the application of Buddhist principles for communication regarding state welfare management of the Srinawa Subdistrict Administrative Organization. The research employs a mixed-methods approach. The quantitative research uses a questionnaire as a data collection tool, with a sample group consisting of 367 individuals aged 18 and over in the Srinawa area. The statistical methods used for data analysis include frequency, percentage, mean, and standard deviation. Hypothesis testing is conducted using t-tests and ANOVA. The qualitative research involves in-depth interviews with 9 key informants, and the data is analyzed through descriptive content analysis.

The research results found that 1) The level of communication for state welfare management of the Si Nawa Subdistrict Administrative Organization is overall at a high level. When considering each aspect, it is found that the aspect with the highest average is the sender aspect, followed by the information aspect, and the aspect with the lowest average is the receiver aspect. 2) A comparison of public opinions on communication for state welfare management of the Si Nawa Subdistrict Administrative Organization, categorized by personal factors, shows that individuals of

different genders have similar opinions regarding communication for state welfare management in Si Nawa Subdistrict, Mueang District, Nakhon Nayok Province. Therefore, the research hypothesis is rejected. 3) The application of Buddhist principles for communication in state welfare management of the Si Nawa Subdistrict Administrative Organization uses the principle of bias: (1) Attachment bias - communication reflects love and concern; (2) Aversion bias - information is ambiguous or confusing; (3) Delusion bias - leads to incorrect decisions regarding welfare information; (4) Fear bias - prevents fear bias through a personnel protection system.

Keywords: Application; Communicate; State Welfare Provision

บทนำ

สังคมไทยมีความเหลื่อมล้ำทางสังคมมาตั้งแต่อดีตตลอดมาจนถึงปัจจุบัน เมื่อสังคมไทยก้าวสู่ยุคเทคโนโลยีและข้อมูลข่าวสาร ซึ่งมีอิทธิพลต่อความเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการใช้สารสนเทศในประเทศไทยทุกๆภาคส่วน รัฐบาลจึงได้กำหนดเป็นนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ หรือ ไอที 2000 ในปี 2543 โดยกำหนด นโยบายหลัก 3 ประการ คือ รัฐต้องลงทุนเพื่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศ รัฐต้องลงทุนเพื่อพัฒนาบุคลากรของประเทศ และ รัฐต้องลงทุนเพื่อการบริหารและบริการภาครัฐที่ดี (Good Governance) (กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, 2554) การพัฒนาสังคมเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม ในการจัดการสวัสดิการแห่งรัฐให้ทั่วถึงเข้าสู่กลุ่มเป้าหมายที่ต่างด้วยปัจจัยหลายอย่าง เช่น การศึกษา วุฒิภาวะ พื้นฐานทางสังคม ความเชื่อ หรือแม้กระทั่งความสนใจในสวัสดิการต้องอาศัยการสื่อสารเป็นทักษะที่ใช้เป็นประจำไม่ว่าจะอยู่ในบทบาทเจ้าหน้าที่ พนักงาน หัวหน้า ลูกน้อง เพื่อนร่วมงาน ประชาชนทั่วไป หลายครั้งปัญหาต่างๆ เกิดขึ้นจากความเข้าใจที่ไม่ตรงกันของผู้ส่งสารและผู้รับสาร ดังนั้นหากมีทักษะในการสื่อสารที่ดีจะช่วยให้ได้งานตามต้องการ ทำงานได้อย่างราบรื่น รวดเร็ว ถ้วนทั่วและทั่วถึง ส่งผลให้ประสิทธิภาพในการทำงานสูงและมีความสุขในการทำงาน คนในองค์กรมีความร่วมมือกัน ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคเอกชน ท้องที่ ท้องถิ่น แม้แต่ประชาชนทั่วไป ความขัดแย้งน้อยลง โดยองค์ประกอบการสื่อสารต้องมี 1) ผู้ส่งสาร ในที่นี้คือผู้ที่มีสารหรือเนื้อหาข้อมูลและมีความต้องการที่จะส่งสารไปยังผู้รับโดยผู้ส่งจะต้องคำนึงถึงจุดประสงค์ของการส่งสาร และความสามารถในการรับสารของผู้รับ เพื่อนำมาพิจารณาเลือกรูปแบบและช่องทางในการสื่อสาร 2) สาร ซึ่งเป็นข้อมูล หรือสิ่งที่ผู้ส่งต้องการให้ผู้รับได้รับรู้โดยสารนั้นอาจมีได้หลายรูปแบบ เช่น เสียงพูด ข้อความ หรือภาพ เพื่อให้ผู้รับเข้าใจ

ได้รวดเร็วและชัดเจนมากขึ้น 3) ช่องทาง เป็นวิธีการในการส่งสารจากผู้ส่งไปยังผู้รับ เช่น การใช้ โทรศัพท์ การสื่อสารผ่านสื่อสังคม หรือแม้กระทั่งการพูดคุยกับผู้รับโดยตรง โดยแต่ละช่องทางจะส่งสารให้ผู้รับผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 ในลักษณะและปริมาณที่ต่างกัน ดังนั้นจะต้องจัดเตรียม สาร ให้อยู่ในรูปแบบที่เหมาะสม 5) ผู้รับ มีหน้าที่แปลความหมายของสารที่ผู้ส่งนำเสนอ ซึ่งความสามารถในการแปลจะขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง เช่น การศึกษา วุฒิภาวะ พื้นฐานทางสังคม ความเชื่อ หรือแม้กระทั่งความสนใจ ในสารที่ได้รับการแบ่งปัน ข้อมูล เป็นกระบวนการที่เริ่มจากผู้ส่งสารซึ่งมีหน้าที่จัดเตรียมสารให้อยู่ในรูปแบบที่เหมาะสมกับช่องทางการสื่อสาร ควรคำนึงถึงปัจจัยต่าง ๆ ในการแปลความหมายสารของผู้รับ (ยศวรณ วิญญารัตน์, 2567)

ในปัจจุบันประเทศไทยมีปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญคือการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับการรับสมัครขึ้นทะเบียนผู้มีรายได้รายได้น้อยโครงการบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ และปัญหาเกิด จากคนยากจนกลุ่มใหญ่ยังเข้าไม่ถึงอินเทอร์เน็ตจึงทำให้ไม่สามารถสมัครเพื่อขอรับบัตร สวัสดิการแห่งรัฐได้ และประชาชนที่อยู่ห่างไกลไม่สามารถเดินทางมาสมัคร ณ จุดที่กำหนดได้ เนื่องจากโครงการบัตรสวัสดิการแห่งรัฐเป็นโครงการใหม่ที่ประชาชนยังไม่มีความรู้มากก่อนจึง ทำให้ขาดความกระตือรือร้นที่จะมีส่วนร่วมการกระจายร้านค้าที่เข้าร่วมโครงการคือการใช้บัตร สวัสดิการแห่งรัฐและการรูดบัตรผ่านเครื่องรูดบัตร หรือ (electronic data capture : edc) ซึ่งปัจจุบันยังมีปัญหา เช่นการกระจายเครื่องรูดบัตรยังไม่ทั่วถึงทำให้ใช้บริการได้ยาก ขณะเดียวกันบางร้านค้าที่อยากร่วมโครงการอาจจะประสบปัญหาเรื่องการเตรียมตัวและต้อง ลงทุนใน การติดตั้งเครื่องไม้เครื่องมือต่างๆ (มติกา อารยะภักดี, 2562)

หลักพุทธธรรมเป็นส่วนหนึ่งที่จะทำให้การจัดการสวัสดิการแห่งรัฐ โดยเฉพาะนักรการเมืองท้องถิ่นในตำบลศรีนาวาที่จะต้องมีการสื่อสารกับประชาชนในเขตพื้นที่ เพราะถ้าประชาชนทราบถึงปัญหาว่าทำไมประชาชนบางส่วนถึงยังไม่ทราบถึงสิทธิและสวัสดิการของรัฐที่ตนเองสมควรจะได้รับ และการที่องค์การบริหารส่วนตำบลเข้ามามีบทบาทในการสื่อสารให้ความช่วยเหลือในสวัสดิการขั้นพื้นฐานที่จำเป็นจะทำให้ประชาชนในท้องถิ่นลดความเหลื่อมล้ำของกลุ่มต่างๆ ในพื้นที่ได้ โดยเฉพาะกลุ่มเปราะบางทั้งกลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มคนพิการ กลุ่มเด็กและเยาวชน รวมทั้งประชาชนกลุ่มต่างๆ ในชุมชนที่ได้มีโอกาสรับรู้และมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาต่างๆ ในชุมชน ท้องถิ่น เพราะท้ายที่สุดเมื่อความเหลื่อมล้ำลดลงย่อมก่อให้เกิดสันติสุขขึ้นในพื้นที่อันเป็นเป้าหมายที่ทุกสังคม ต้องการมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น หรือการมีคุณภาพชีวิตขั้นพื้นฐานที่ดี ความเหลื่อมล้ำในสังคมก็จะลดน้อยลงเมื่อมีการแก้ไขปัญหา (มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2543) โดยหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเพื่อประยุกต์ในการสื่อสารต้องเว้นจาก อกติ 4 (ความ

ลำเอียง) 4 ประกอบด้วย 1. ฉันทาคติ (ลำเอียงเพราะชอบ) 2. โทสาคติ (ลำเอียงเพราะชัง) 3. โมหาคติ (ลำเอียงเพราะหลง) 4. ภยาคติ (ลำเอียงเพราะกลัว) เข้ามาประยุกต์ในการแก้ไขปัญหาในการสื่อสารการจัดการสวัสดิการแห่งรัฐเพื่อนำไปสู่ชุมชนที่เข้มแข็งซึ่งมาจากความร่วมมือร่วมใจจากผู้บริหารท้องถิ่นและประชาชนในชุมชน (พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต), 2554)

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาเรื่อง “การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อสื่อสารการจัดการสวัสดิการแห่งรัฐขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีนาวา อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก” ว่ามีองค์ประกอบ ปัจจัย และกระบวนการดำเนินการอย่างไรให้การจัดการสวัสดิการของรัฐในเขตตำบลศรีนาวาอำเภอเมืองจังหวัดนครนายก ประสบผลสำเร็จในอนาคต นอกจากนี้ยังเป็นประโยชน์ในทางวิชาการแก่หน่วยงานอื่น ๆ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการสื่อสารเพื่อการจัดการสวัสดิการแห่งรัฐขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีนาวา อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการสื่อสารเพื่อการจัดการสวัสดิการแห่งรัฐขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีนาวา อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อนำเสนอการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อสื่อสารเพื่อการจัดการสวัสดิการแห่งรัฐขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีนาวา อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบของการวิจัย
การวิจัยครั้งนี้ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) โดยการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างและการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants)
2. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
2.1 ประชากร ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไปในพื้นที่ตำบลศรีนาวา อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก จำนวน 4,398 คน (กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย, 2567)

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไปในพื้นที่ตำบลศรีนาวา อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก โดยการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง จากสูตรของ ทาโร่ ยามาเน่ (Yamane, 1973) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 367 คน โดยเลือกสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างตามจำนวนที่ได้คำนวณไว้

2.3 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ กลุ่มที่ 1 นักวิชาการหรือผู้ปฏิบัติงานด้านพระพุทธศาสนา จำนวน 2 รูป กลุ่มที่ 2 นักวิชาการหรือผู้ปฏิบัติงานด้านรัฐศาสตร์ จำนวน 3 คน กลุ่มที่ 3 ผู้บริหารและผู้บริหาร จำนวน 2 คน กลุ่มที่ 4 ประชาชน จำนวน 2 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น จำนวน 9 รูปหรือ โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ คือ แบบสอบถาม โดยการหาดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค (IOC) ได้ค่าคะแนนของข้อคำถามเท่ากับ 0.80 – 1.00 และคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เพื่อวัดความสอดคล้องภายในตามแนวคิดของครอนบาค (Cronbach) ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.938

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ คือ แบบสัมภาษณ์ชนิดมีโครงสร้าง (Structured Interview) โดยการหาดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค (IOC) ได้ค่าคะแนนของข้อคำถามเท่ากับ 0.80 – 1.00

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือแนะนำตัวจากผู้อำนวยการหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา เพื่อดำเนินการดังนี้

4.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ โดยขอประสานความร่วมมือกับนายกองค์การบริหารส่วนตำบลศรีนาวา อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 367 คน และเก็บแบบสอบถามคืนได้ครบตามจำนวน คิดเป็นร้อยละ 100

4.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยประสานผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อนัดหมายเวลาและขออนุญาตบันทึกเสียงการให้สัมภาษณ์ เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการกระบวนการตรวจสอบความถูกต้องในภายหลัง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ โดยใช้

1) สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ และค่าร้อยละ เพื่ออธิบายข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อ

อธิบายระดับการสื่อสารเพื่อการจัดสวัสดิการแห่งรัฐขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีนาวา อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก และหลักอคติ 4

2) สถิติเชิงอนุมาน ใช้สำหรับทดสอบสมมติฐาน เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการสื่อสารเพื่อการจัดสวัสดิการแห่งรัฐขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีนาวา อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล สถิติที่ใช้คือการทดสอบค่าที (t-test) ในกรณีตัวแปรอิสระสองกลุ่ม และการทดสอบค่าเอฟ (F-test) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ในกรณีตัวแปรอิสระตั้งแต่สามกลุ่มขึ้นไป เมื่อพบว่ามีความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีผลต่างเป็นสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD.)

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis Technique) ประกอบบริบท (Context) แล้วสังเคราะห์ข้อมูลโดยเขียนเป็นความเรียงและจัดกลุ่ม เพื่อนำเสนอข้อมูลในภาพรวม

ผลการวิจัย

1. ระดับการสื่อสารเพื่อการจัดสวัสดิการแห่งรัฐขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีนาวา อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.55$, S.D. = 0.67) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ด้านผู้ส่งสาร ($\bar{x} = 3.69$, S.D. = 0.82) รองลงมา คือ ด้านข้อมูลข่าวสาร ($\bar{x} = 3.65$, S.D. = 0.79) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านผู้รับสาร ($\bar{x} = 3.31$, S.D. = 0.80)

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการสื่อสารเพื่อการจัดสวัสดิการแห่งรัฐขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีนาวา อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการสื่อสารเพื่อการจัดสวัสดิการแห่งรัฐขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีนาวา อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก โดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการสื่อสารเพื่อการจัดสวัสดิการแห่งรัฐขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีนาวา อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก โดยรวมมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการสื่อสารเพื่อการจัดสวัสดิการแห่งรัฐขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีนาวา อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก โดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการสื่อสารเพื่อการจัดสวัสดิการแห่งรัฐขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีนาวา อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก โดยรวมมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการสื่อสารเพื่อการจัดสวัสดิการแห่งรัฐขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีนาวา อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก โดยรวมมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

3. การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อสื่อสารเพื่อการจัดสวัสดิการแห่งรัฐขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีนาวา อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก โดยใช้หลักอคติ 4 ได้แก่ 1) ด้านฉันทาคติ ลำเอียงเพราะชอบ ข้อมูลข่าวสารมีความน่าเชื่อถือและเป็นประโยชน์ มีวิธีการสื่อสารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกี่ยวกับสวัสดิการ การสื่อสารที่แสดงออกถึงความรักความห่วงใยต่อประชาชน ฉันทาคติทำให้เข้าถึงสวัสดิการไม่เท่าเทียม ป้องกันฉันทาคติด้วยกฎเกณฑ์ บริการเท่าเทียม ใช้ระบบ คน จิตสำนึก 2) ด้านโทสาคติ ลำเอียงเพราะชัง การสื่อสารการจัดสวัสดิการแห่งรัฐ ขาดความโปร่งใส การสื่อสารการจัดสวัสดิการแห่งรัฐ สร้างความไม่พอใจหรือหงุดหงิด ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการแห่งรัฐ มีความคลุมเครือหรือทำให้สับสน โทสาคติทำให้ประชาชนถูกเลือกปฏิบัติ กีดกัน ป้องกันโทสาคติด้วย กฎ บริการไม่แบ่งแยก จัดการโทสาคติ ต้องใช้ระบบ คน ความเมตตา 3) ด้านโมหาคติ ลำเอียงเพราะหลง การสื่อสารการจัดสวัสดิการแห่งรัฐกระตุ้นให้อยากใช้บริการ การสื่อสารการจัดสวัสดิการแห่งรัฐทำให้รู้สึกอยากมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน การสื่อสารการจัดสวัสดิการแห่งรัฐ ทำให้เข้าใจถึงประโยชน์ของสวัสดิการได้ชัดเจน โมหาคติทำให้ตัดสินใจ ให้ข้อมูลสวัสดิการผิดพลาด ป้องกันโมหาคติด้วยการอบรม ให้ความรู้บุคลากร จัดการโมหาคติ ต้องใช้ระบบข้อมูล การเรียนรู้ต่อเนื่อง 4) ด้านภยาคติ ลำเอียงเพราะกลัว ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการแห่งรัฐไม่เพียงพอหรือไม่ชัดเจน การสื่อสารการจัดสวัสดิการแห่งรัฐ ทำให้รู้สึกว่าการขอรับสวัสดิการเป็นเรื่องยาก การสื่อสารการจัดสวัสดิการแห่งรัฐ ทำให้ไม่กล้าขอรับการสวัสดิการ ภยาคติทำให้ตัดสินใจ ปฏิบัติงานด้วยความกลัว ป้องกันภยาคติด้วยระบบคุ้มครองบุคลากร จัดการภยาคติ ต้องใช้ความกล้าหาญ โปร่งใส

อภิปรายผล

1. ระดับการสื่อสารเพื่อการจัดสวัสดิการแห่งรัฐขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีนาวา อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก โดยรวมอยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลศรีนาวา มีการสื่อสารเพื่อการจัดสวัสดิการแห่งรัฐได้เป็นอย่างดี ให้ความสำคัญกับการกับการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการสื่อสาร

การจัดสวัสดิการแห่งรัฐ ให้ข้อมูลการจัดสวัสดิการแห่งรัฐที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเผยแพร่มีความถูกต้องและครบถ้วน ประชาชนได้รับข้อมูลการจัดสวัสดิการแห่งรัฐจากช่องทางในการส่งสาร เช่น สื่อสังคมออนไลน์ ป้ายประกาศ การประชุมชุมชน วิทยุ/โทรทัศน์ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความสำคัญกับการสื่อสารการจัดสวัสดิการแห่งรัฐกับประชาชนทุกกลุ่มอย่างเท่าเทียมกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมบูรณ์ โสติดอนันต์ (2566) ได้วิจัยเรื่อง “การสื่อสารทางการเมืองตามแนวพระพุทธศาสนาของพระเทพวิทยาคม (หลวงพ่อดุณ ปรีสุทโธ)” ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นที่มีต่อการสื่อสารทางการเมืองของพระเทพ วิทยาคม (หลวงพ่อดุณ ปรีสุทโธ) โดยรวมอยู่ในระดับมาก การใช้คำพูดจากประสบการณ์ของหลวงพ่อดุณให้นักการเมืองปรับปรุงตนเอง ด้วยภาษาและถ้อยคำที่เป็นเอกลักษณ์ของคนโคราช การใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายในสื่อสารแสดงธรรมอย่างแตกฉาน การแสดงธรรมะโดยการยกตัวอย่างเปรียบเทียบ ใช้กลวิธีการเสนอธรรมะสอดแทรก

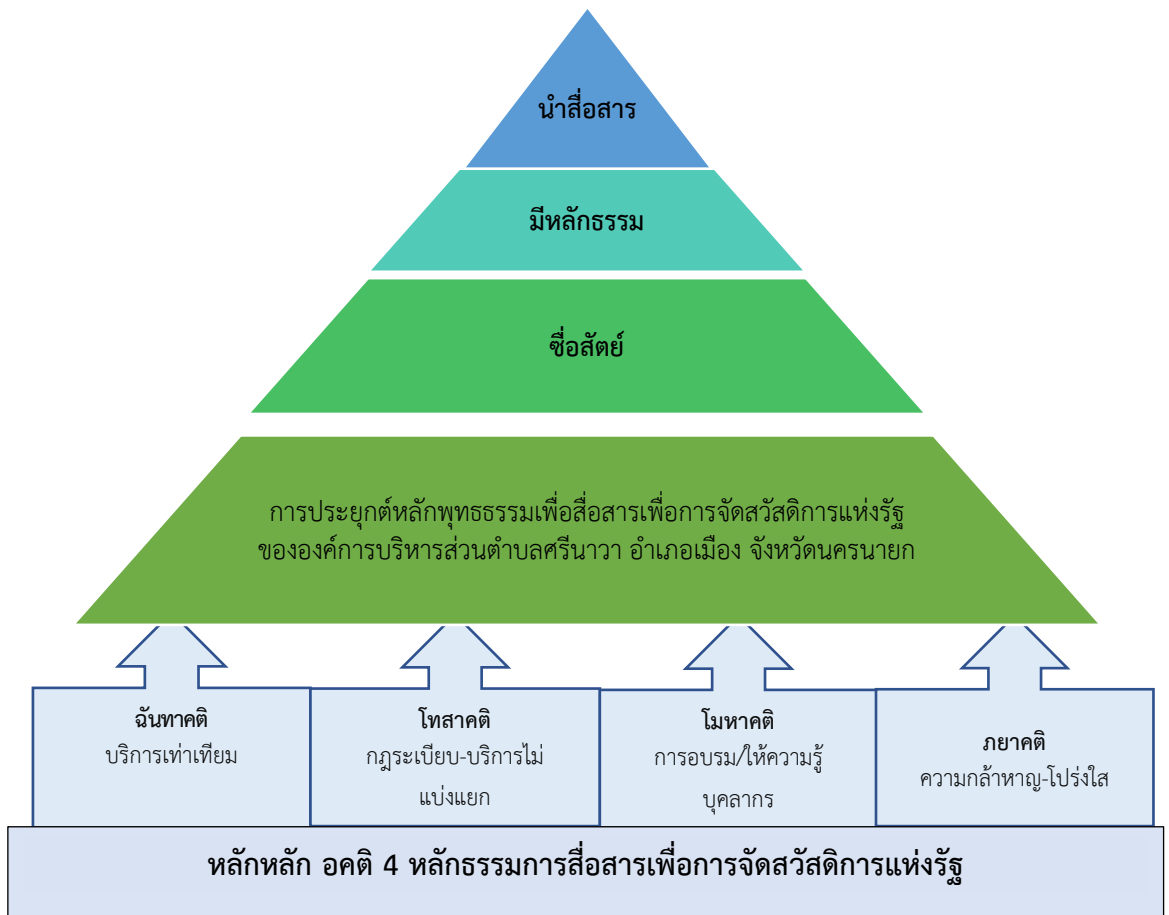
2. ประชาชนที่มีเพศ อายุ การศึกษา รายได้และอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการสื่อสารเพื่อการสวัสดิการแห่งรัฐขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีนาวา อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก โดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ที่เป็นเช่นนี้เพราะองค์การบริหารส่วนตำบลศรีนาวา อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก ให้ความสำคัญกับการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการสื่อสารการจัดสวัสดิการแห่งรัฐ มีความกระตือรือร้นในการสื่อสารข้อมูลการจัดสวัสดิการแห่งรัฐ ผู้สื่อสารข้อมูลสวัสดิการแห่งรัฐอย่างโปร่งใสและเป็นธรรม ข้อมูลการจัดสวัสดิการแห่งรัฐที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเผยแพร่มีความถูกต้องและครบถ้วน ข้อมูลการจัดสวัสดิการแห่งรัฐด้านรูปแบบที่เข้าใจง่ายและเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย ข้อมูลสวัสดิการแห่งรัฐด้านความหลากหลายเพียงพอที่จะตอบสนองความต้องการของประชาชนทุกกลุ่ม การรับข้อมูลการจัดสวัสดิการแห่งรัฐจากช่องทางในการส่งสาร เช่น สื่อสังคมออนไลน์ ป้ายประกาศ การประชุมชุมชน วิทยุ/โทรทัศน์ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีช่องทางในการส่งสารการจัดสวัสดิการแห่งรัฐที่ตรงกับความต้องการของท่าน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความหลากหลายของช่องทางในการส่งสารการจัดสวัสดิการแห่งรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความสำคัญกับการสื่อสารการจัดสวัสดิการแห่งรัฐกับประชาชนทุกกลุ่มอย่างเท่าเทียมกัน การสื่อสารการจัดสวัสดิการแห่งรัฐขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งผลต่อการเข้าถึงบริการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าใจความต้องการของประชาชนเกี่ยวกับการสื่อสารการจัดสวัสดิการแห่งรัฐ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระประเสริฐ เตชโก (ชาภักดี) (2562) ได้วิจัยเรื่อง “คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้นำทางการเมืองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีเพศ

อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้นำทางการเมืองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตำบลสนับทึบ อำเภอนายูง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

3. การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อสื่อสารการจัดสวัสดิการแห่งรัฐของตำบลศรีนาวา อำเภอนายูง จังหวัดนครนายก ด้วยหลักอคติ 4 ด้านฉันทาคติ ลำเอียงเพราะชอบ ด้านโทสาคติ ลำเอียงเพราะชัง ด้านโมหาคติ ลำเอียงเพราะหลง ด้านภยาคติ ลำเอียงเพราะกลัว สามารถส่งเสริมการสื่อสารการจัดสวัสดิการแห่งรัฐขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีนาวา อำเภอนายูง จังหวัดนครนายก ที่เป็นเช่นนี้เพราะ การยึดมั่นในความจริง การให้ข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วน และไม่บิดเบือน รวมถึงการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสุจริต ไม่แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบความเป็นธรรม หมายถึง การปฏิบัติต่อทุกคนอย่างเท่าเทียมเสมอภาค โดยยึดตามกฎระเบียบ หลักเกณฑ์ และความเหมาะสม โดยไม่นำความรู้สึกส่วนตัว ชอบ ชัง ความไม่รู้ หรือความกลัว มาเป็นเครื่องตัดสินใจ การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์และเป็นธรรม ช่วยให้เห็นใจได้ว่า การสื่อสารข้อมูลสวัสดิการและการให้บริการจะเป็นไปอย่างโปร่งใส ถูกต้อง และเข้าถึงประชาชนทุกคนที่สมควรได้รับอย่างเท่าเทียมสร้างความไว้วางใจและความเชื่อมั่นระหว่างประชาชนกับหน่วยงานผู้ให้บริการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วาสนา เนาว์สุวรรณ และคณะ (2566) ได้วิจัยเรื่อง การใช้หลักอคติธรรมของประชาชนในการตัดสินใจเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาหมอนบุญ อำเภอมัญจาคีรี จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า 1) การใช้หลักอคติธรรมของประชาชนในการตัดสินใจเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาหมอนบุญ โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านหลักโมหาคติ ความลำเอียงเพราะความหลง อยู่ในระดับมาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านหลักโทสาคติ ความลำเอียงเพราะความโกรธหรือความขัดเคืองกัน อยู่ในระดับน้อย และ 2) แนวทางการพัฒนาการใช้หลักอคติธรรมของประชาชนในการตัดสินใจเลือกตั้งนายกองค์การบริหาร ส่วนตำบลนาหมอนบุญ พบว่า ประชาชนควร (1) ยึดความถูกต้องปราศจากอคติ (2) ถือตนเป็นกลางและซื่อสัตย์ (3) พิจารณานโยบายและผลงาน และ (4) ใช้หลักการเหตุและผล

องค์ความรู้

จากการวิจัยเรื่อง การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อสื่อสารเพื่อการจัดสวัสดิการแห่งรัฐขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีนาวา อำเภอนายูง จังหวัดนครนายก ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารแนวคิดที่เกี่ยวข้อง สรุปเป็นองค์ความรู้ได้ดังนี้

แผนภาพที่ 1 องค์ความรู้

จากภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย การกระทำที่เกิดจากความรักใคร่ ชอบพอ หรือความสัมพันธ์ส่วนตัว ทำให้เกิดการเลือกปฏิบัติหรือให้ประโยชน์แก่ผู้ที่ตนพึงพอใจ ไม่เป็นไปตามกฎเกณฑ์เสมอภาค การกระทำที่เกิดจากความโกรธ เกลียด หรือความไม่ชอบ นำไปสู่การเลือกปฏิบัติในทางลบ กีดกัน หรือกลั่นแกล้งผู้ที่ไม่ถูกใจ การกระทำที่เกิดจากความเขลา ความไม่รู้ หรือความหลงผิด ส่งผลให้ตัดสินใจผิดพลาด ให้ข้อมูลคลาดเคลื่อน หรือขาดความเข้าใจสถานการณ์จริงตามที่เป็นอยู่ การกระทำที่เกิดจากความเกรงกลัวต่ออิทธิพล อำนาจ หรือผลกระทบ ทำให้ไม่กล้าทำสิ่งที่ถูกต้อง ขาดความเป็นกลาง ยอมทำตามแรงกดดันเพื่อเลี่ยงปัญหา การตระหนักและละเว้นอคติทั้ง 4 นี้ จึงเป็นพื้นฐานสำคัญของความซื่อสัตย์และเป็นธรรม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ควรกำหนดแนวทางการสื่อสารที่ชัดเจน และเป็นมาตรฐานสำหรับบุคลากรทุกคน ควรหลีกเลี่ยงการให้ข้อมูลหรือบริการที่ลำเอียง แก่กลุ่มบุคคลใดเป็นการพิเศษ เพื่อให้มั่นใจว่าข้อมูลสวัสดิการกระจายถึงประชาชนทุกกลุ่ม อย่างเท่าเทียมและเป็นธรรม

2) องค์การบริหารส่วนตำบล ควรจัดอบรมและให้ความรู้แก่บุคลากร ผู้เกี่ยวข้องกับการสื่อสารด้านสวัสดิการอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง เกี่ยวกับระเบียบ สิทธิ และขั้นตอนต่างๆ ของสวัสดิการ ส่งเสริมให้มีการตรวจสอบข้อมูล ก่อนเผยแพร่

3) องค์การบริหารส่วนตำบล ควรกำหนดนโยบายให้มีการเปิดเผยข้อมูล เกี่ยวกับการจัดสรรและเกณฑ์การได้รับสวัสดิการอย่างชัดเจน เพื่อให้ประชาชนรับทราบ และตรวจสอบได้ ทำให้การสื่อสารและการจัดสวัสดิการเป็นไปอย่างบริสุทธิ์ยุติธรรม

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1) องค์การบริหารส่วนตำบล ควรจัดทำคู่มือและอบรมบุคลากรเน้นการสื่อสาร อย่างเท่าเทียมและไม่เลือกปฏิบัติ จัดทำคู่มือการสื่อสารมาตรฐานสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ ให้บริการประชาชน เพื่อให้มั่นใจว่าทุกคนได้รับข้อมูลสวัสดิการอย่างเท่าเทียม

2) องค์การบริหารส่วนตำบล ควรพัฒนาช่องทางการสื่อสารที่หลากหลายและ เข้าถึงง่าย พร้อมระบบตรวจสอบข้อมูล เช่น ไลน์บัญชีทางการ เฟซบุ๊กแฟนเพจ เว็บไซต์ เผยแพร่ และมีระบบการตรวจสอบและปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

3) องค์การบริหารส่วนตำบล ควรส่งเสริมให้มีเวทีรับฟังเสียงประชาชนและ ข้อเสนอแนะอย่างสม่ำเสมอ จัดให้มีเวทีสาธารณะขนาดเล็กในแต่ละหมู่บ้าน ชุมชน หรือ ช่องทางออนไลน์สำหรับการรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากประชาชน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรทำการศึกษาเรื่อง การประยุกต์หลักธรรมาภิบาล เพื่อพัฒนาการสื่อสาร เพื่อการจัดสวัสดิการแห่งรัฐขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีนาวา อำเภอเมือง จังหวัด นครนายก

2) ควรศึกษาเจาะลึกลงไปถึงนโยบายด้านการสื่อสารเพื่อการจัดสวัสดิการแห่ง รัฐขององค์การบริหารส่วนตำบล ที่ทันสมัย ให้เหมาะสมกับยุคโลกาภิวัตน์

3) ควรศึกษาการพัฒนามุ่งเน้นรูปแบบการสื่อสารด้านสวัสดิการที่เหมาะสมกับ กลุ่มเป้าหมายเฉพาะ (เช่น ผู้สูงอายุ เด็ก คนพิการ กลุ่มชาติพันธุ์) โดยพิจารณาให้ สอดคล้องกับการหลีกเลี่ยงอคติทั้ง 4 เพื่อให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพสูงสุด

เอกสารอ้างอิง

กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย, *จำนวนประชากรรายอายุ*. [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://stat.bora.dopa.go.th/stat/statnew/statMONTH/statmonth/> [20 ตุลาคม 2567].

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. *กรอบนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ระยะ พ.ศ. 2554 – 2563 ของประเทศไทย*. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, 2554.

พระประเสริฐ เทชโก (ชาภักดี). “คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้นำทางการเมืองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา”. *สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*, 2562.

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต). *พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม*. กรุงเทพมหานคร : สหธรรมมิก, 2554.

มติกา อารยะภักดี. “การประเมินผลโครงการบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ”. *วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยรามคำแหง*, 2562.

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. *สังคมสงเคราะห์และสวัสดิการสังคม: การปลดปล่อยความเหลื่อมล้ำสู่ความยั่งยืน*. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2543.

ยศวรธรณ์ วิญญารัตน์. *รายวิชาการสอน : องค์ประกอบและรูปแบบพื้นฐานในการสื่อสาร*, [ออนไลน์] <https://sites.google.com/srithatpit.ac.th/edu-krucom> [12 มีนาคม 2567].

วาสนา เนาว์สุวรรณ และคณะ. “การใช้หลักอคติธรรมของประชาชนในการตัดสินใจเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาหมอบุญ อำเภอจุฬาภรณ์ จังหวัดนครศรีธรรมราช”, *วารสารวิชาการ การจัดการภาครัฐและเอกชน*. 5(3) (กันยายน-ธันวาคม 2566): 162-174.

สมบูรณ์ โสติถิอนันต์. “การสื่อสารทางการเมืองตามแนวพระพุทธศาสนาของพระเทพวิทยาคม (หลวงปู่คุณ ปรีสุทโธ)”. *สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*, 2566.

Yamane, T. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. (3rd ed.). New York : Harper & Row.